

ස්ක්‍රිපාල්ට විෂ වැද්දීම: රුසියාවට එරෙහි බ්‍රිතාන්‍ය - එක්සත් ජනපද අවසන් නිවේදන පිටුපස ඇත්තේ කුමක් ද?

The Skripal poisoning: What lies behind UK-US ultimatums against Russia?

2018 මාර්තු 14

යන්න ද බැහර කල නො හැක.

හිටපු රුසියානු ඔක්තෝබර් ජනතාවයෙකු මෙන් ම බ්‍රිතාන්‍ය වරපුරුෂයෙකු ද වූ සර්ගේයි ස්ක්‍රිපාල් හා ඔහුගේ දියණිය යුලියාට, මාර්තු 4වැනිදා, බ්‍රිතාන්‍යයේ සැලස්බරි හි දී අද්භූත ලෙස විෂ වැද්දීමෙන් යන්තම් සතියකට වැඩි කාලයකට පසු, විෂ වැද්දීම ගැන දෝෂාරෝපනය රුසියාව මත ඇමිනීමට නැටෝ සන්ධානයේ පාලක කවයන් තුළ උද්ඝෝෂනයක් මතු වී ඇත. වොෂින්ටනයේ හා යුරෝපයේ ඉහල නිලධාරීන් විසින් තල්ලුව දෙන ලදුව, බ්‍රිතාන්‍ය ආන්ඩුව මෙම විෂ වැද්දීම ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් සිටින්නේ බොහෝ දුර දිග යන ගමන්ගත් සහිතව රුසියාවට එරෙහිව චෝදනා ගෙනීමට ය.

සඳුදා, බ්‍රිතාන්‍ය අගමැතිනි තේරේසා මේ ඇද රාත්‍රියේ අවසන් වන, අන්තිම නිවේදනයක් නිකුත් කළේ, මොස්කව් වෙතින් "විශ්වාස කල හැකි" ප්‍රතිචාරයක් නැත් නම්, "එක්සත් රාජධානියට එරෙහිව රුසියානු ආන්ඩුව විසින් නීතිවිරෝධී ව බලය පාවිච්චි" කර ඇත යි ඇගේ ආන්ඩුව නිගමනය කරනු ඇත යි ප්‍රකාශ කරමිනි. "ඕනෑම නැටෝ සමාජිකයෙකුගේ භෞමික ඒකාබද්ධතාව, දේශපාලන ස්වාධීනත්වය හෝ ආරක්ෂාවට තර්ජනය කරන්නේ" නම් සන්ධානයට සාකච්ඡා කිරීමට බල කරමින්, නේටෝ ගිවිසුමේ 4වැනි වගන්තියේ පිහිට පතන බව අගමැතිනි මේ පාර්ලිමේන්තුවේ දී නිවේදනය කලා ය.

මෙම ප්‍රශ්න රටවල් යුද්ධයට යන කාරනා වන අතර, නැටෝ ඉහල නිලධාරීහු, ප්‍රධාන න්‍යෂ්ටික බලවතෙකු වන රුසියාව සමග යුද්ධය සඳහා සිද්ධිය උපයෝගී කරගනිමින් සිටිති. අවශ්‍ය පියවර සඳහා යෝජනා සමග අද පාර්ලිමේන්තුවට පැමැණීමට අගමැතිනි මේ සුදානම් විමත් සමග, ඊයේ දිනයේ දී, ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය තුළ වාර්තා පල වූයේ නැටෝ ගිවිසුමේ 5 වැනි වගන්තියේ දී පිහිට පැහිම ගැන ලන්ඩනයේ පාලක කව සාකච්ඡා කරමින් සිටින බව යි. "සන්නද්ධ හමුදා යොදා ගැනීම ඇතුළුව, අතනාවශ්‍ය යැයි ඒත්තු ගන්නා එවැනි පියවර" ගැනීමට තමන්ට පහර දී ඇත යි කියන ඕනෑම නැටෝ සාමාජික රටකට "සහාය" දීමට, සියලු නැටෝ රටවලට මෙම වගන්තිය බල කරයි.

න්‍යෂ්ටික යුද්ධයක අනතුරු ඉහල නංවන එවැනි ප්‍රබල තර්ජනයන්ට මුහුණ පාන යමෙකු මෙසේ ඇසිය යුතු ය: දැන් බොහෝ අසතිපව සිටින, ස්ක්‍රිපාල් හා ඔහුගේ දියණියට විෂ වැද්දුවේ මොස්කව් (තන්ත්‍රය) විසින් යැයි පවසන චෝදනාවේ පදනම කුමක් ද?

1991දී සෝවියට් සංගමය තුළ ස්ටැලින්වාදී නිලධරය විසින් ධනවාදය පුනස්ථාපනය කිරීමෙන් පසු රුසියාව තුළ මතු වූ වෞරතන්ත්‍රීය ව්‍යාපාරික කතිපයාධිකාරය වෙනුවෙන් ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය පෙනී නො සිටියි. විලැඩ්මිර් පුටින්ගේ දැනුම ඇතිව හෝ නැතිව ක්‍රියා කරමින්, රුසියානු ඔක්තෝබර් කන්ඩායමක්, ස්ක්‍රිපාල්ට විෂ වැද්දීමට ඉඩ ඇත යි

එහෙත් ලන්ඩනය හෝ නැටෝව ක්‍රෙම්ලනයේ සම්බන්ධය පිලිබඳ උව්‍යමය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කර හෝ උපකල්පිත රුසියානු ප්‍රහාරයක අරමුණ හෝ තහවුරු කර නොමැත. 1990 ගනන් හා 2000 මුල් කාලයේ ඔහු බ්‍රිතාන්‍යයට ඔත්තු සැපයූ බැවින්, ක්‍රෙම්ලනයට ස්ක්‍රිපාල්ගේ මරනය අවශ්‍ය වී නම්, 2006 දී ඔත්තු බැලීම වෙනුවෙන් ඔහු වරදකරු කිරීමෙන් පසු, ලන්ඩනය විසින් හිර කර සිටි රුසියානු ඔත්තුකරුවන් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා වසර හතරකට පසු ඔහු බ්‍රිතාන්‍යට යවනවා වෙනුවට, ඔහු පීචිතක්ෂයට පත් නො කළේ මන්දැ යි ලන්ඩනය ද පැහැදිලි කර නැත.

ඒ වෙනුවට, මොස්කව්වලට චෝදනා කරමින් අති සරල කතාන්දරයක් මතුව ඇත්තේ, තවමත් නො විසඳනු වෙනත් සිද්ධිමි දෙකක් (2014දී යුක්‍රේනයට ඉහල අහසේ දී අංක 17 දරන මැලේසියානු ගුවන්යානයක් වෙඩි තබා බිම දැමීම හා මොස්කව් හි දී විරුද්ධ පක්ෂ දේශපාලඥයෙකු වන බොරිස් නෙමිස්ටෝව්ට වෙඩි තැබීම) පසු පස ආ නාටක ග්‍රන්ථයක් පුනුරුවාරනය කරමිනි. රුසියානු ආන්ඩුවට හතුරු රටවල් හෝ පුද්ගලයන් ඉලක්ක කර යම් කිසි අපරාධයක් කෙරෙන්නේ නම්, නේටෝ ආන්ඩු හා මාධ්‍ය පැය කීපයක් ඇතුළත නිගමනය කරන්නේ එය ක්‍රෙම්ලනය වග කිව යුතු බවට ස්වසාධනයක් බව යි.

සැබවින් ම, ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ දී, සරල හා ප්‍රකට උත්තර එකක් නැර අදාළ සිද්ධිය හෝ ප්‍රතිපත්තිය ඇති කරන දේශපාලනික හා ආර්ථික උත්සුකයන්ගේ සංකීර්ණ ජාලය හෙලිදරව් කිරීමට අසමත් වෙයි. ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රහාරය ල කරේ (Le Carré) ඔත්තු නව කතාවක් විය යුතු වී නම්, මේ දැක්වා වන චෝදනා පොතේ පලමු පිටු 10 ගැනීමට ඉඩ තිබෙන බව පෙනෙන අතර, ඊට පසු ඊ ලග පිටු 400 පුරා සැබෑ කතාව දිග හැරෙනු ඇත. එවැනි අවස්ථාවල දී මතු කල යුතු ප්‍රශ්න වන්නේ: චෝදනා කරන්නාගේ විශ්වසනීයත්වය කුමක් ද, විශේෂයෙන් ම, අපරාධයෙන් වාසි ලබන්නේ කවරුන් ද? යන්න යි.

රුසියාව ස්ක්‍රිපාල්ට විෂ වැද්දූ බව පැහැදිලි යැයි කියන අයට, 2001 එක්සත් ජනපදයේ ඇන්තුක්ස් ප්‍රහාරය මතක් කර දීම වටී, සැප්තැම්බර් ප්‍රහාරය ක්ෂණික ඉක්බිත්තේ, මෙහි දී මාරාන්තික ඇන්තුක්ස් මාදිලියක් වොෂින්ටනයේ බොහෝ නිලධාරීන්ට තැපල් කෙරුණේ, පුද්ගලයන් පස්දෙනෙකු මරා දැමීමත් හා තවත් 17දෙනෙකුට ආසාධනය කරමිනි. එහි දී නැවතත්, මාධ්‍ය වහා ම ප්‍රහාරයන්ට දෝෂාරෝපනය කළේ එක්සත් ජනපද -එක්සත් රාජධානී යුද්ධයේ ප්‍රකට ඉලක්කවලට ය, එනම් ඉරාක තත්ත්‍රයේ ජන ඝාතක අවි වැඩිසටහන හා අල් කයිඩාව සමග එහි වූදින බැඳීම්වලට ය? ඉරාකය සමග යුද්ධයට යෑමට එය උත්සාහ කිරීමත් සමග මේවා වොෂින්ටනයේ විදේශ ප්‍රතිපත්ති උත්සුකයන්ට සේවය කල බොරු බව ඔප්පු වුනි.

එමෙන් ම, එක්සත් ජනපදය ඉරාකය ආක්‍රමනය කර වාඩිලා ගැනීමෙන් පසු, ඉරාකයට ජන ඝාතක අවි නො තිබුණ අතර, ප්‍රභාරයට වග කිව යුතු නැති බව පැහැදිලි විමත් සමග, පැහැදිලි වූයේ ප්‍රභාරයන්ට යොදා ගැනුණු විශේෂ ඇන්තූක්ස් මාදිලිය සැබවින් ම නිර්මාණය කෙරී තිබුණේ මේර් ලැන්ඩ් හි, ඩෙට්‍රික් බල කොටුවේ පිහිටි වොෂින්ටනයේ ම ජන ඝාතක අවි වැඩසටහන මගින් බව යි. එක්සත් ජනපද විද්‍යාඥ, ස්ටීවන් හැට්ලිල් වග කිව යුතු බවට කට කතා පැතිර ගිය නමුත්, පරීක්ෂා කොට, අන්තිමේ දී නිදහස් කෙරුණි.

ඇන්තූක්ස් ප්‍රභාරය ක්‍රියාවට නැගීමට කුමන එක්සත් ජනපද නිලධාරියා සම්බන්ධ වී දැයි යන්න මේ දක්වා රහස්‍ය ව තිබේ. එෆ්ඩීසි සංවිධානය 2010 දී පරීක්ෂනය අවසන් කළේ, වෙනත් විද්‍යාඥයෙකුට, එනම් 2008 දී සිය දිවි නසා ගත්, බැස් එඩ්ගාර් අයිවන්ස්ට් දෝෂාරෝපනය අමුණමිනි. කෙසේ නමුත්, එක්සත් ජනපද විද්‍යාව පිලිබඳ ජාතික ශාස්ත්‍රාලය (National Academy of Sciences) නිගමනය කළේ, ප්‍රභාරයන්ට යොදා ගැනුණු ඇන්තූක්ස් අයිවන්ගෙන් ආ බවට නිශ්චිතව ම සහතික කිරීමට එක්සත් ජනපද ආන්ඩුවට ප්‍රමාණවත් විද්‍යාත්මක සාක්ෂි නො තිබූ බව යි.

ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රභාරයේ දී, මොස්කව්ව වාසි ලබනු ඇත්තේ කෙසේ ද යන්න අපැහැදිලි ය. මෙම සති අන්තයේ රුසියාවේ මැතිවරනයට යන්නම් පෙර ප්‍රභාරය සිදු වූයේ, මෑත සතිවල දී එක්සත් ජනපද හමුදා සිරියාව තුළ රුසියානු මිලිටරි කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට පහර දී ඝාතනය කිරීම ප්‍රදර්ශනය කර ඇති සිරියාවේ තත්ත්ව වෙනස සඳහා වන ඔවුන්ගේ අසාර්ථක යුද්ධය සම්බන්ධයෙන් නේටෝ බලවතුන් රුසියාව සමග ගැටුමක් කුපිත කිරීමත් සමග ය. ඊට වඩා වෙනස් ලෙස, ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රභාරය රුසියාවට එරෙහිව යොදා ගැනීමට නේටෝව තුළ ප්‍රවීණතා හතරන් අත නියම රාජ්‍යතාන්ත්‍රික හා දේශපාලනික අවයව්‍ය තබා ඇත.

වඩාත් ම වාසි ගලා යන්නේ රුසියාවට එරෙහිව යුද හිතකාව මොලවමින් සිටින්නා වූ බ්‍රිතාන්‍ය හා යුරෝපීය කන්ඩායම්වලට මෙන් ම, රුසියාවේ ඒජන්තයෙකු යැයි උපකල්පිත ට්‍රම්ප් අපකිර්තියට පත්කිරීමට වැඩ කරමින් සිටින, විශේෂයෙන් ම සීඅයිඑස් හා ඩෙමොක්‍රටික් පක්ෂය වටා වන ඇමරිකානු පාලක පුහුණු කන්ඩායම්වලට ය. යුරෝපීය පාලක පන්තියේ තරගකාරී කන්ඩායම් මත, විශේෂයෙන් ම එක්සත් ජනපදයෙන් ස්වාධීන යුරෝපා විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් ද රුසියාව සමග කිට්ටු බැඳීම් ද ඉල්ලා සිටින, සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රත්ස හා ජර්මානු ආන්ඩුවල කන්ඩායම් මත අතිවිශාල පීඩනයක් තැබීමට ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රභාරය මෙම කන්ඩායම්වලට ඉඩ ලබා දෙයි.

ඒ අනුව, සඳුදා, හිටපු ප්‍රත්ස ජනාධිපති ෆ්‍රැන්කොයිස් ඔරන්ද්, බර්ලිනය සමග කිට්ටුවෙන් වැඩ කරමින් සිටින, ඔහුගේ අනුප්‍රාප්තික, එමානුවල් මැක්‍රෝන්ට, ල මොන්ඩේ පත්‍රය තුළින් විවෘත තියුණු ප්‍රභාරයක් එල්ල කළේ ය. වර්තමාන නේටෝ ප්‍රතිපත්තිය "තම විරුද්ධ පාර්ශ්වය දිය කර හැරීමටත් තමන්ගේම මිනිසුන් ඝාතනය කිරීමටත්" මොස්කව් හා සිරියානු ආන්ඩුවට ඉඩ ලබා දෙන බව අවධාරනය කරමින්, ඔරන්ද් මොස්කව් සමග ගැටුමක් ඉල්ලා සිටියේ ය: "රුසියාව වසර ගනනවාක් තිස්සේ යලි සන්නද්ධ වෙමින් සිටිනවා, රුසියාව තර්ජනය කරමින් සිටිනවා නම්, එයට තර්ජනය කල යුතු ය."

ඊයේ, එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය ලේකම් රෙක්ස් ටිලර්සන් ප්‍රභාරය ගැන බිතාන්‍ය තක්සේරුව ගැන එක්සත් ජනපදයට "සම්පූර්ණ විශ්වාසය" ඇති බව පැවසී ය; ඊට පසු රුසියාව "වග කියනවා විය හැකි" බව පමණක් ප්‍රකාශ කරමින් ඔහු

පැහැදිලිව ම එම ප්‍රකාශයට විරුද්ධව කතා කළේ ය. මෙම ප්‍රකාශය කල ක්ෂණික ඉක්බිත්තේ ටිලර්සන් තනතුරින් පහ කිරීම නො තකා, ට්‍රම්ප් රුසියානු දුස්සාහය ගැන ටිලර්සන්ගේ චෝදනාව දෝංකාර නැංවූයේ, "ඔවුන්ට ඇති සියලුම සාක්ෂි මත පදනම් වී, එය මට හැගෙන්නේ එය රුසියාව විය හැක" බව යැයි ප්‍රකාශ කරමිනි.

මෙම තත්වයන් යටතේ, හා ඇන්තූක්ස් ප්‍රභාරයේ අන්දැකීමෙන් පසු, බ්‍රිතාන්‍ය හා ඇමරිකානු රාජ්‍යවල ම කන්ඩායම් ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රභාරයේ මූලික සැකකරුවන් වන බව පැවසිය යුතු ය.

ලන්ඩනය රුසියාවට එරෙහි තම චෝදනාව මූලමනින් ම පදනම් කර ඇත්තේ, සමපාති ලෙස සැලකීමට යැහපුම් 10ක් පමණක් ඇති පිහිටා ඇති, තම පෝටෝන් ඩවුන් ජෛවරසායනික යුද කටයුතු ආයතනයේ සීරාමාරු විශ්ලේෂනය මත ය. මුල දී, ලන්ඩනය චෝදනා කළේ, ස්ක්‍රිපාල් හෙරෝයින්වලට වඩා බලගතු කෘතිම මත්ද්‍රව්‍යයක් වන, ෆෙන්ටනිල් ඔෆ්ටොසිට් (නිර්වින්දන ඔෆ්ටොසිට්) නිරාවරනය වී සිටි බව ය. එනමුත්, මාර්තු 7 වැනිදා, බ්‍රිතාන්‍ය නිලධාරීන් විෂ නර්වි ගැස් සරින් වැනි දෙයක් යැයි චෝදනා කළේ, දශක ගනනාවක් නර්වි ගැස් නිෂ්පාදනයේ විශේෂඥ දැනුමක් ලබා ඇති පෝටෝන් ඩවුන් ආයතනය, එය පාවිච්චි කෙරුණාට පසු, එකක් හඳුනා ගැනීමට අසමත් වූයේ මන් දැ යි පැහැදිලි කිරීමකින් තොරව ය.

සඳුදා, ප්‍රශ්නයට භාජනය වන නර්වි ගැස්, සෝවියට් සංගමය මුල දී නිෂ්පාදනය කරන ලද විශේෂ රසායනික අවයව්‍ය වූ "නොවිකොක්", බවට අගමැතිනි මේ චෝදනා කලා ය. කෙසේ නමුත්, රසායනික අවි සම්මුතිය (Chemical Weapons Convention) අපේක්ෂිත පරිදි, විශ්ලේෂනය සඳහා සැලකීමට ප්‍රභාරයට යොදා ගැනුණු ද්‍රව්‍යයේ සාම්පලයක් සපයන්නැ යි මොස්කව් කල ඉල්ලීම ලන්ඩනය ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. මෙතැන් සිට, අඩු තරමින්, රුසියාවට එරෙහි සිද්ධිය පදනම් වන්නේ පෝර්ටෝන් ඩවුන් ආයතනය එසේ කීම මත ය.

කෙසේ වුවත්, පෝර්ටෝන් ඩවුන් ආයතනය විශ්වාස කල හැකි මූලාශ්‍රයක් නො වේ. බ්‍රිතාන්‍ය වැසියන් සම්බන්ධ ජෛවවිද්‍යාත්ම හා රසායනික අවි පිලිබඳ නීති විරෝධී මෙන්ම අහිරහස් පරීක්ෂා කිරීම් පිලිබඳ දීර්ග වාර්තාවක් එයට ඇත. 1942 ගැයිනාඩ් දුපත ඇන්තූක්ස් බිජානු සමග දූෂනය වීම (1986 දී මෙය පවිත්‍ර කිරීමට බ්‍රිතාන්‍ය ආන්ඩුවට බල කෙරුණි); 1953 බ්‍රිතාන්‍ය හමුදා නිලධාරීන් සම්බන්ධ සරින් ගැස් පරීක්ෂනය අතරතුර දී රොනල්ඩ් මැඩිසන්ගේ නීති විරෝධී මරනය; හා 1963-1975 අතරතුර ලයිම් ඩේ හි ජෛව අවි ඉසීම මෙයට අතුල් විය. 2008 දී එවැනි අත්හදා බැලීම්වල දී විපතට පත්වුවන්ට බ්‍රිතාන්‍ය ආන්ඩුව පවුම් මිලියන 3ක් ගෙවීවේ, වගකීම නො පිලිගනිමිනි.

තවමත් සැක කටයුතු ස්ක්‍රිපාල්ට විෂ විදීමේ සිද්ධිය මත එවැනි මූලාශ්‍රයන් විසින් රුසියාවට එරෙහිව එල්ල කෙරෙන මෙම චෝදනාවලට කිසි විටක විශ්වාසයේ ලේඛනාත්‍යක් හෝ නොමැත. පරීක්ෂනයේ ප්‍රගතිය අතරතුර දී ම ඒවායේ සොයා ගැනීම් ප්‍රසිද්ධ කෙරෙන, සම්පූර්ණ, වෛෂයික ජාත්‍යන්තර ප්‍රසිද්ධ පරීක්ෂනයකට පමණක්, සිදු වූයේ කුමක් ද යන සත්‍ය ස්ථාපිත කිරීමට හැක. මේ අතර, රුසියාවට එරෙහි පාලක ප්‍රභූව යුද ගිනි මෙලවීම හා න්‍යෂ්ටිකව සන්නද්ධ ලෝකයේ ප්‍රධාන බලවතුන් අතර සම්පූර්ණ ගැටුමක තර්ජනයට විරුද්ධ වීම ඇමරිකාව, යුරෝපය මෙන් ම ලොව වටා කම්කරුවන්ගේ ස්වයං ආරක්ෂාව සඳහා තීරණාත්මක පියවරකි.

ඇලෙක්ස් ලැන්ටියර්